

Plzeňský kraj

PLZEŇSKÝ KRAJ

číslo 10 | říjen 2024 | ročník XXII | www.plzensky-kraj.cz

Michael Rittstein: Jako kluk jsem byl nesnesitelný

OBSAH

	Úvodní slovo
03	Nové složení zastupitelstva Říjen - měsíc boje proti rakovině prsu Den seniorů zněl televizními hity
04	Nejlepší byla sbírka na zvony Zlatý středník díky krimi příběhům
05	Horská Kvilda má nový most
06	Horáždovická nemocnice zlepšila zázemí pro pacienty i personál
07	Žáci excelovali v mezinárodních soutěžích Univerzita ocenila nejlepší studenty
08	Rozhovor s Michaelem Rittsteinem
10	Republika slaví narozeniny. Oslavte je s ní
12	Podzimní výlet? Navštivte Stavby roku
14	Firmy pomáhají krajině: Rozšíření pastevního areálu v přírodní rezervaci Janovský mokřad

Cesta Sutnarku

Den otevřených dveří na Sutnarce

8/11/2024

10-16

 FAKULTA DESIGNU A UMĚNÍ
LADISLAVA SUTNARA
ZÁPADOČESKÉ UNIVERZITY
V PLZNI

Univerzitní 28, Plzeň @sutnarka sutnarka.cz

Bonjour Plzeň festival francouzské kultury

1.-21. 11. 2024

9. 11.
Zastávka ve Francii
14.00-20.00 / Zastávka, Přeštická 4
Zažijte francouzskou kulturu a gastronomii.
Budou makronky, víno i květiny
Vstup zdarma

21. 11.
Chantal Poullain
18.00 / Na břehu Rhôny Plzeň, Bezručova 9
Zakončení festivalu Bonjour Plzeň
s velkolepým koncertem Chantal Poullain.
Vstup 200 Kč

Přehled dalších akcí naleznete na www.bonjourplzen.cz

Plzeňský kraj, Škroupova 1760/18, 301 00 Plzeň
IČO: 70890366

Redakční rada: Markéta Čekanová, Helena Frintová,
Eva Mertlová, Patrik Pátek, Inesa Plassová,
Jindra Radová, Štěpánka Szabó

Náklad: 265 000 ks
Datum vydání: 14. 10. 2024
Místo vydání: Plzeň
Grafická úprava: NAVA Tisk s.r.o.
E-mail: redakce@plzensky-kraj.cz
Distribuce výtisků zdarma
Foto na titulní straně: Zdeněk Zrůst

Neoznačené články jsou redakčními materiály.

Vážení čtenáři, obyvatelé Plzeňského kraje, s nástupem podzimu jsme opět zavaleni spoustou povinností, že je složité se na chvíli zastavit, něco pěkného si přečíst anebo se podívat, co nového se děje kolem. Krajské volby, v nichž jste rozhodli, kdo vás bude zastupovat a hájit vaše zájmy na úrovni správy regionu, už máme za sebou. Na to, kdy se své funkce ujme nový hejtman, si ale ještě chvíli počkáme. Rozhodnutí zastupitelů budeme znát koncem října a další vydání krajského periodika vám ho určitě představí. Pro tuto chvíli jsme pro vás připravili pestrou nabídku zajímavostí, informací, novinek a rozhovor s výtvarníkem Michaelem Rittsteinem, z jehož děl spojených s naším krajem a jeho přírodou lze do sebe nechat natéci tolik potřebnou energii. Nepřehlédněte ani stránky věnované výsledkům letošního ročníku Stavby roku. Věřím, že vás překvapí a potěší, kolik architektonicky zajímavých a nepřehlédnutelných objektů v kraji máme. Připravili jsme pro vás také informace o projektu Partner zdravé krajiny, o výsledcích Zlatého středníku a upozorňujeme vás na akce typu Juniorfest či festival Bonjour Plzeň 2024. Ale je říjen. Měsíc, k němuž se vztahuje i nejdůležitější milník naší vlastní historie, datovaný 28. říjnem 1918. Nezapomínejme na toto datum. Zastavme se na chvíli a vzpomeňme založení samostatného státu Čechů a Slováků. Byť jen na chvíli, ale s o to větší pokorou a úctou.

Rudolf Špoták,

společně s Radou Plzeňského kraje

Nové složení zastupitelstva

Pětapadesát zastupitelů jsme zvolili v záříjových krajských volbách. V novém krajském zastupitelstvu díky vašim hlasům usedne 24 zástupců ANO, 9 politiků z koalice ODS a TOP 09, osm Starostů a nezávislých, po čtyřech mandátech získali kandidáti společné kandidátky PRO Plzeň a KDU-ČSL nazvané Pro náš kraj a společné kandidátky STAČILO!, kde se spojily KSČM, SD-SN a ČSNS, a po třech zástupcích bude mít v novém zastupitelstvu ještě SPD s Trikolorou a Piráti.

Říjen - měsíc boje proti rakovině prsu

V říjnu se víc než kdy jindy po celém světě hovoří o problematice zhoubných nádorů prsu. Jde především o šíření povědomí o prevenci a včasném záchytu tohoto onemocnění a vyjádření podpory pacientkám s tímto onemocněním. Symbolem rakoviny prsu je růžová stužka, a tak je tento měsíc také nazýván Pink October.

V Česku pacientkám s rakovinou prsu pomáhá řada pacientských organizací. Jednou z velmi aktivních jsou i Maminy s rakovinou. Více o jejich činnosti se můžete dozvědět na webu maminyrakovinou.cz nebo v Podcastu Plzeňského kraje, jehož hostem byla zakladatelka Šárka Šteinochrová.

Den seniorů zněl televizními hity

Při příležitosti Mezinárodního dne seniorů pozval Plzeňský kraj seniory na koncert Zlaté „televizní a rádiové“ hity v podání profesionálního hudebního tělesa Václav Marek Orchestra. Celý podvečer zněly ve Velkém sále Měšťanské besedy nejznámější populární písně a duety druhé poloviny dvacátého století od Waldemara Matušky, Yvonne Přenosilové, Karla Gotta či Petra Nováka. Došlo i na poklady zlaté éry československé televizní zábavy - Televariety, Abecedy, Možná přijde i kouzelník a dalších pořadů. Koncertem provázela Aleš Cibulka.

Nejlepší byla sbírka na zvony

Finanční sbírka Zvony pro Touškov se stala nejúspěšnější sbírkou roku 2023 a získala ocenění Ministerstva kultury. Vynesla 1,6 milionu korun, díky nimž se na věž kostela Narození sv. Jana Křtitele nejen vrátili dva zvony, které byly roztaveny za 1. světové války, ale opraven byl i jeden z těch, které tu zůstaly. Nyní tu tedy vyzvánějí zvony Nejsvětější Spasitel, svatý Jan Křtitel, svatý Benedikt a Panna Marie.

Dotací přispěl i Plzeňský kraj, který zareagoval na nenadálý rapidní nárůst cen materiálu. Náklady na výrobu sv. Benedikta se z původních 762 tisíc vyšplhaly na 1 milion 43 tisíc korun. Další náklady ovšem vyžadovalo vyzdvižení 870 kilogramů těžkého zvonu do věže, výměna dubové stolice, přívod elektroinstalace a výroba srdce zvonu.

Výrobu zvonu Panna Marie zaplatil jeden z místních občanů. Z původního zvonu zbylo jen srdce. Nový zvon vyšel na 250 tisíc korun. Jeho obvod má 58 cm, váží 130 kg a je na něm uvedeno jméno hlavního sponzora a dalších deseti, kteří do sbírky přispěli.

Přestože zvony byly instalovány už v červnu 2022, sbírka byla auditována a uzavřena až v roce 2023. Proto v soutěži bodovala až nyní.

Zlatý středník díky krimi příběhům

Největší oborová soutěž Zlatý středník, která oceňuje nejlepší komunikační projekty a firemní média, přinesla letos velkou radost do našeho kraje. Odborné poroty složené z řad odborníků na komunikaci i novinářů udělily ocenění celkem ve 34 kategoriích, přičemž cenu Grand Prix Talent převzal vedoucí oddělení PR a marketingu ve Studijní a vědecké knihovně Plzeňského kraje Milan Říský.

Bývalý novinář a současný uznávaný fotograf stojí za projektem true crime cyklu Plzeňské zločiny, který pravidelně plnil studijní halu knihovny. Známé místní kriminální případy představovali veřejnosti dva kriminalisté a poutavým způsobem přibližovali svou každodenní práci. Výsledkem byla nejen zaplněná knihovna, ale i kniha kriminalisty Františka Müllera.

Horská Kvilda má nový most

VHorské Kvildě slouží od poloviny září letošního roku nový most. Starý most na silnici číslo 169 spojující Horskou Kvildu a Kvildu byl ve velmi špatném stavu. Auto tu proto musela projíždět zúženým profilem, a tak sem se začátkem jara nastoupili dělníci a stavební technika. Starý most kompletně zmizel a nahradila ho nová stavba. Konstrukci nového mostu tvoří otevřená polorámová konstrukce založená na mikropilotách. Polorámová konstrukce se používá pro menší mosty nebo mosty s nižším zatížením a mikropiloty přenášejí zatížení do hlubších a únosnějších vrstev základové půdy v místech, kde není dostatek prostoru pro jiné řešení. Stavba trvala od začátku dubna do poloviny září a Plzeňský kraj do ní prostřednictvím Správy a údržby silnic investoval 12 milionů korun. Správa a údržba silnic Plzeňského kraje má ve správě 967 mostů, které jsou součástí silnic II. a III. tříd. Jde o mosty různých typů konstrukcí a je na nich použit různý stavební materiál – železobeton, předpjatý železobeton, prostý beton, kámen, cihly, a proto si různé mosty vyžadují různé technologické postupy pro údržbu a opravy. Kontroly stavu mostů se provádějí podle zákona č.13/1997 Sb. o pozemních komunikacích. Technici s příslušným oprávněním vykonávají prohlídky běžné, hlavní, kontrolní nebo mimořádné. Stav je hodnocen ze tří hledisek: stav spodní stavby, stav nosné konstrukce a stav bezpečnosti provozu po mostním objektu.

Stavba trvala od začátku dubna do poloviny září a Plzeňský kraj do ní prostřednictvím Správy a údržby silnic investoval 12 milionů korun.

Horažďovická nemocnice zlepšila zázemí pro pacienty i personál

Nemocnice následné péče v Horažďovicích má nový pavilon. Používat ho začne v první polovině příštího roku, ale už nyní je nová třípodlažní budova z velké části téměř hotová.

Ve stavbě za čtyřicet milionů korun chybí dokončit už jen prosklené napojení horních dvou pater do hlavní historické budovy nemocnice, venkovní schodiště, napojení sítí, v interiérech dokončit podlahy a instalaci topných těles, osvětlení, další vybavení a také fotovoltaické elektrárny na střechu. Nový pavilon pomůže nemocnici dále modernizovat lůžkové pokoje v hlavní budově, zlepšit zázemí pro personál a rozšířit rehabilitační péči pro hospitalizované pacienty.

Stavba začala v lednu a ještě během zimy odstranila stavební firma staré garáže, které na tomto místě stály. V únoru byly hotové základy, v dubnu přízemí, v květnu první patro, v červnu druhé patro a během prázdnin kompletní střecha. Mezitím se už dělaly také interiéry včetně elektroinstalace, vody, odpadů, omítek a podobně. Na začátku podzimu přišla na řadu železná konstrukce napojení pavilonu na hlavní budovu.

Třípodlažní pavilon vznikl severovýchodně od hlavní budovy, která pochází z 20. let minulého století. Právě historická budo-

va je pravidelně rekonstruována a upravována zvenku i uvnitř. Má novou fasádu, moderní střešní krytinu a zhruba třicet pokojů získalo v posledních několika letech vlastní sociální zařízení. Tím se ovšem zmenšilo technické zázemí a zázemí pro personál a kapacita objektu se tím zcela naplnila.

Další rozvoj a modernizace pokojů v současných prostorách už nebyl možný. Jedině na úkor kapacit, což ale vzhledem k vysoké poptávce po následné péči s rehabilitací nepřicházelo v úvahu. Proto se kraj rozhodl nemocnici rozšířit o nový pavilon. Sem se přesune hlavně zázemí nemocnice, tedy šatny pro personál, sklady zdravotnického materiálu, archivy a dále místnosti pro rehabilitaci a ergoterapii hospitalizovaných pacientů a podobně. Přesunutím zázemí do nového pavilonu získá nemocnice v hlavní budově prostory, aby mohla rozšířit další lůžkové pokoje o vlastní sociální zařízení. Přestaví pak jedny z posledních vícelůžkových pokojů na menší, kde budou mít pacienti více soukromí a klidu. To je současný trend, aby se v nemocnicích cítili více jako doma.

Žáci excelovali v mezinárodních soutěžích

Náš kraj se může pochlubit spoustou chytrých a šikovných dětí. Žáci škol Plzeňského kraje v uplynulém školním roce zaznamenali výrazné úspěchy v celostátních i mezinárodních soutěžích.

Nejvýraznějšími výsledky se mohou pochlubit Jan Herzig a Jakub Krutina z domažlického gymnázia, kteří přivezli zlatou medaili z Mezinárodní olympiády v astronomii a astrofyzice - junior z Řecka a bronzovou medaili z Mezinárodní biologické olympiády konané v Kazachstánu. Dalším velkým úspěchem je získání bronzové medaile z Mezinárodní chemické olympiády, kterou ze Saudské Arábie dovezla Andrea Slívová z Masarykova gymnázia v Plzni.

Studentka Sutnarky Barbora Horáková získala stipendium hejtmana za jednotný vizuální styl základní a mateřské školy v Dýšině, v němž je odkaz na jméno generála Pattona, po kterém je škola pojmenována. Hvězdy odkazují k hodnotě generála a ztvárnění zároveň vyjadřuje podstatu mateřské a základní školy.

Univerzita ocenila nejlepší studenty

Západočeská univerzita, kraj i město Plzeň si vážící svých nejlepších studentů a snaží se jejich práci oceňovat a podporovat. Osmého října proto opět byly uděleny čtyři desítky stipendií. Mimořádným stipendiem oceňuje Západočeská univerzita společně s Plzeňským krajem a městem Plzní studenty a studentky, kteří svoji alma mater reprezentují na vědeckých, kulturních či sportovních soutěžích, rozvíjejí mimořádné aktivity nad rámec studia a dosahují vynikajících výsledků.

Rektor univerzity ocenil svým mimořádným stipendiem například samostatné aktivity studentů na poli spolupráce s odbornými pracovišti v Americe či Řecku, úspěchy na pěveckých nebo záchranných soutěžích nebo mimořádný přínos v oblasti nanotechnologií.

Mimořádné stipendium rektora za sportovní úspěchy si odnesla olympijská lukostřelkyně, olympijský střelec, dvě házenkářské reprezentantky, reprezentantka v plavání hendikepovaných, reprezentantka na horských kolech, olympijská maratonská běžkyně a reprezentantka v požárním sportu.

Hejtmán Plzeňského kraje ocenil stipendiem například grafický design pro základní a mateřskou školu v Dýšině, program vzdálené edukace diabetických pacientů, atraktivní digitální projekt pro žáky ZŠ s tematikou požární prevence nebo vedení projektu Rover Challenge.

Primátor města Plzně pak udělil stipendium mimo jiné talentované studentce grafického designu a ilustrace, studentovi, který pracoval na návrhu a realizaci robotické bicí soupravy, nebo studentovi, který se věnuje 3D tisku z kovů.

Zápis do 1. třídy ZŠ

25. 3. 2024

Jako kluk jsem byl nesnesitelný

autor: Markéta Čekanová / foto: Zdeněk Zrůst

Michael Rittstein je jedním z nejvýznamnějších současných českých malířů. Jeho rozměrná plátna hýřící barvami a vtípem poznáte na první pohled. V září oslavil 75. narozeniny.

K Plzeňskému kraji ho poutá pouto genetické, neboť jeho předkové z dědečkovy strany pocházeli z Domažlicka. Ovšem nebyli to Chodové, jak sám zdůrazňuje.

„Ne, Brnířov není chodská vesnice. My jsme obklopeni chodskými vesnicemi, ale Brnířov Chodsko není. Za námi jsou Pociňovice a tam Chodsko končí,“ vysvětluje.

Cítíte v sobě nějaké zdejší geny?

Absolutně. Protože moje práce je rozkročená mezi venkovem a tematikou pražskou, odkud pochází druhá větev mé rodiny,

i já. Ale diplomovou práci na konci akademie jsem dělal na téma Náš Brnířov a teď, když jsem skončil s učením na škole, jsem se sem natrvalo vrátil.

Povídáme si ve vaší brnířovské chalupě, která dýchá dávnou dobou. Je tu starý nábytek, staré vybavení, takže tady v těch kulisách malý Michael vyrůstal?

Ano, s ničím jsem tu nehýbal. Do školy jsem chodil v Praze, ale veškerý volný čas, celé prázdniny, jsem trávil tady. Vlastně, když vzpomínám na dětství, přemýšlím o Brnířově. Jakmile

skončila škola, tak mě rodiče posadili do osobního vlaku, kde jsem se strašlivě nudil. Svěřili mě někomu, co už dneska vůbec nejde. Řekli: dejte na něj pozor, ať nekouká z okna a nepadájí mu saze do očí a dohlédněte, ať vystoupí v Domažlicích.

Jak dlouho ta cesta trvala?

Já nevím, snad čtyři hodiny. Vlak stavěl v každé zastávce. Bylo to nesnesitelné: dřevěné sedačky, obrovský papírový kufr... Připadal jsem si, jako kdybych jel na konec světa.

A jak vypadaly prázdniny v Brnířově?

Na nádraží v Domažlicích na mne čekal dědeček. Vystoupil jsem z vlaku a nasál jsem, většinou byla sena, takže jsem nasál vůni posečené trávy a zároveň jsem se okamžitě stal venkovanem. A protože kluci ze vsi už věděli, že přijedu, tak v sedm tady zapískali a letěli jsme ven. Jsem ročník 1949, takže v letech mého dětství to tady bylo ještě docela dost divoké. Pořád jsme měli co objeovat.

Co vás během života nejvíc formovalo jako člověka? Bylo to dětství v Brnířově nebo i další věci?

Velice. A také rozvod mých rodičů v Praze. To mě vlastně ještě víc připoutalo k Brnířovu, protože babička mi citově nahradila matku. Tady jsem se cítil v bezpečí. Sem jsem jel s radostí a opouštěl jsem to s žalostí. Takže první týden v Praze jsem se pak těžko vzpamatovával.

Vyrůstal jste v padesátých letech a dospíval v šedesátých. Jaká byla tahle léta?

Skvělá, protože se uvolňovala atmosféra. Já byl na střední škole, na výtvarné škole na Hollarově náměstí, kde byla bezvadná parta. Už v prvních ročnících jsme nějakým způsobem třeba zaznamenali, že existují Beatles. Snili jsme o tom, co všechno budeme dělat. Uvažovali jsme, že budeme vydávat časopis, navštěvovali jsme výstavy současného umění, kterých byla v Praze spousta. A pak jednoho dne jsem si tady u pumpy čistil zuby a přijely ruské tanky. Tím všechno skončilo.

V roce 1968 jste nastoupil na Akademii výtvarných umění. Jak to vypadalo?

Nastupovala normalizace. Člověk se dozvěděl hodně o lidech kolem sebe. Když jsem tam nastoupil, celá škola stávkovala. Spali jsme tam ve spacácích a profesori se stávky také víceméně účastnili. A za pár měsíců už nás normalizovali. Nechtěli taky přijít o své lukrativní posty, o ateliéry, které na akademii měli, a tak dále. Ale ono to šlo postupně, že si to člověk vlastně ani moc neuvědomoval. Normalizace se třeba začala objeovat v různých odůvodněních a hodnoceních. Snažili se nás vmanévrovat někam, kde jsem já vůbec nechtěl být.

Vy jste, jak jsem se dočetla ve vašem životopisu, měl vždycky problém s autoritami a s poslušností.

Já jsem hrozně zlobil už od základní školy. Vždycky jsem měl sklon domýšlet věci až do absurdních poloh. Takže jsem třeba během výkladu něco připodotknul a rozložil jsem celé vyučování a ohrozil jsem autoritu pedagoga. Byl jsem hodně nesnesitelný a celou základní školu mě provázela trojka z chování.

Pojďme se teď přesunout k vašim obrazům. Nedá mi to a zeptám se větou z filmu Slavnosti sněženek: Mistře, neměl byste nějaké nepovedenéj vobraz?

Takhle si ze mne lidi často utahují. Ale po pravdě, jak poznáte, jestli je obraz zdařilý? Často mám pochybnosti – někdy oprávněné, někdy se časem rozptýlí. Protože když začínáte tvořit obraz, máte nějakou představu, která je ovšem vždycky dokonalejší, než to dokážete nakonec udělat. Takže když skončím, obraz otočím a nechám ho tak. Teprve po nějakém čase se na něj podívám.

Malujete velká plátna, používáte výrazné barvy a ještě s nimi pracujete velmi expresivně. Proč tvoříte zrovna takhle?

Podívejte se támhle na ty dveře. Když si je prohlédnete zblízka, uvidíte, jak jsou omakané. Daly by se natřít a opravit. Dole je sklep, kde je cihlová podlaha – i ta by se dala udělat moderněji. Ale pro mne má celý dům haptický strukturální charakter. A tak to mám i na obrazech. Na jedné straně je téma, na druhé straně je pro mne důležitá energie projevu a ty vrstvy barvy. A když někde mé obrazy visí a přijdou tam malé děti, okamžitě jdou a sahají na ně.

Kdo je podle vás největší český malíř všech dob?

To se nedá říct. Velmi si vážím Mikuláše Medka. Mám rád i Josefa Čapka nebo klasickou českou modernu. Moc mě ale nebaví český kubismus.

Mám rád i Jana Švankmajera. To je světově respektovaná osobnost, která podle mne není u nás doceněná.

Jaké je vůbec české malířství nebo české výtvarné umění ve světovém kontextu?

Velice problematické. Asi tak jako švédské nebo norské. Kdo neodešel do Paříže nebo New Yorku, jako by nebyl.

To platí i dnes?

Víceméně ano. Přes New York zkrátka musíte jít. Potřebujete mít vazby s galeristy, aby se vaše obrazy prodávaly. Kupují je nejen sběratelé, ale i ti, komu investiční poradci poradili, aby část portfolia uložil do výtvarného umění. Někdo zariskuje a koupí si tři levnější mladé, neznámé autory. Někdo sáhne po osvědčeném, takzvaně komoditním autorovi.

Třeba po Rittsteinovi.

Ale to taky chvíli trvalo. Ovšem pro mne to není zas tak důležité. Mě zajímá namalovat pořádný obraz.

V Podcastu Plzeňského kraje uslyšíte ještě víc o tom, kteří malíři Michaela Rittsteina inspirují, jak se vůbec výtvarné umění posuzuje nebo jak malíř získá titul profesora.

REPUBLIKA SLAVÍ NAROZENINY. OSLAVTE JE S NÍ

Jako každoročně se 28. října slaví výročí vzniku republiky a zároveň se uzavírá turistická sezona na památkách a turistických cílech. Mnoho z nich opět otevře své brány za zvýhodněné vstupné a nabídne i speciální program.

MUZEUM ŠUMAVY

Všechny tři pobočky Muzea Šumavy lákají na atraktivní výstavy. V Sušici můžete vidět skleněné plastiky Jaromíra Rybáka, volnou grafiku, exlibris, knižní grafiky a novoročenky Aloise Moravce, Retro svět dětských kočárků a hraček nebo Sušický betlém, který se rozpo-
hybuje každou celou hodinu. Pobočka Železná Ruda nadchne milovníky vláčků výstavou Svět železnice a pobočka Kašperské Hory odhaluje umělecké poklady horního Pootaví.

KULTURA

VSTUPNÉ 28. ŘÍJNA JE 28 Kč
ZA OBA OKRUHY.

MARIÁNSKÁ TÝNICE

Muzeum a galerie severního Plzeňska se sídlem v Mariánské Týnici u Kralovic je barokním klenotem Plzeňského kraje, který patří mezi národní kulturní památky ČR. Poutní místo je pozoruhodně zasazeno do krajiny s množstvím drobných památek, jedinečných hospodářských dvorů a dalších míst souvisejících s činností cisterciáckého kláštera v Plasích, který zdejší kraj po staletí kultivoval. Historická okolní krajina Plaska získala v letošním roce prestižní „Označení Evropské dědictví“. Návštěvníkům tato jedinečná vrcholně barokní architektura Jana Blažeje Santiniho-Aichela nabízí dva prohlídkové okruhy - muzejní a památkový. Památkový okruh doplňuje výstava 100 let obnovy Mariánské Týnice. V proboštvství lze navštívit muzejní expozice zaměřené na poznání života v minulosti i na kulturu a vzdělanost místního regionu. Expozice je nově rozšířena o dětskou interaktivní trasu Muzeem všemi smysly s pracovním komiksem Mořic a ztracená hvězda. Dílo architekta J. B. Santiniho představuje samostatná multimediální expozice Baroka a jeho svět, která je společná pro oba okruhy.

ZÁPADOČESKÁ GALERIE V PLZNI

V Masných krámech si tento den můžete za symbolické vstupné 28 Kč prohlédnout výstavu Očima Franze Kafky: Mezi obrazem a jazykem. Ta se zaměřuje na vztah spisovatele Franze Kafky k výtvarnému umění a vizuální kultuře jeho doby. Kromě toho se formou odkazů věnuje také Kafkově vlastní kreslířské tvorbě. V 17 h tu navíc proběhne Slavnostní koncert, v němž zazní skladby A. Schoenbergá, P. Ebena a Monteverdiho v podání klavíristy Michala Kořánka a pěvkyně Terezy Podlipské. Výstavní síň „13“ za 28 Kč nabídne výstavu Rostislava Vaňka Extended, která není klasickou retrospektivou toho, co v oboru grafického designu vytvořil, ale snaží se nastolit otázky: Co je na jeho dílech pro kolegy z oboru inspirativní dnes? Co vidí nepoučený návštěvník galerie při pohledu na design, se kterým se setkal před padesáti, třiceti, deseti lety, nebo se s ním setkává denně? Uvědomuje si vůbec, že tento design někdo navrhl, nebo dokonce zná jméno jeho tvůrce? Kromě toho je zdarma přístupná výstava plakátů studentů FDULS v Přednáškovém sále galerie Franz Kafka 1924–2024.

SEMLEROVA REZIDENCE

Historický bytový interiér rodiny Oskara a Jany Semlerových v Plzni patří k předním památkám moderní architektury ve střední Evropě. Vznikl na základě konceptu Adolfa Loose z roku 1932, který do podoby projektu rozpracoval Loosův žák a někdejší spolupracovník Heinrich Kulka. V rámci oslav vzniku republiky je možné zde navštívit prohlídky se slevou 28 % a Café Semler bude po celý den nabízet speciální sváteční zákusky.

VZPOMEŇTE SI NA LEGIONÁŘE

Snad v každé vesnici stojí pomník, který připomíná muže, kteří se nevrátili domů z první či druhé světové války. Den vzniku samostatné republiky 28. října či následující Den válečných veteránů 11. listopadu jsou vhodnou příležitostí si je připomenout a třeba i věnovat péči samotnému pomníku. Mimořádné pocity prožívá v této souvislosti letos Město Touškov. Během stavebních prací se tu totiž podařilo objevit pomník obětem 1. světové války, který byl tři čtvrtě století považován za ztracený. Bažr odstranil vrstvu zeminy a kompostu z někdejší zahrady a dělníci spatřili kamennou desku. Když ji otočili tvář nahoru a očistili, vyvstala před nimi jména někdejších obyvatel obce. Pomník zdobí výjev rakousko-uherského vojáka v objetí Smrti a na vrcholu je osazený kříž. V současné době je v péči restaurátora. Pro péči, údržbu a obnovu pomníků, hrobů a dalších pietních míst má kraj k dispozici speciální dotační titul. Díky němu je možné získat prostředky a udržovat vzpomínku na hrdiny stále živou a důstojnou.

Podzimní výlet?

Navštivte Stavby roku

Od roku 1992 se v Česku oceňují nejzajímavější a nejlepší architektonické počiny uplynulého roku. Odborníci a veřejnost tak upozorňují na hodnoty, které mají šanci přetrvat dlouhá léta a být jednou architektonickým dokladem své doby. Ty, které získaly toto ocenění v Plzeňském kraji od roku 2016, najdete i na interaktivní webové mapě a mohou se stát cílem vašich podzimních výletů.

Stavba roku Plzeňského kraje 2023

Osmnáct nominovaných projektů posuzovala šestičlenná odborná porota. Titul Stavba roku Plzeňského kraje 2023 si vysloužila administrativní budova společnosti Importo v Klatovech za architektonicky čistou a funkčně estetickou realizaci stavby, podpořenou moderně stříženým, atypicky řešeným designem interiéru.

Zámku Týnec byl titul udělen nejen za citlivou rekonstrukci, ale i za zapojení současného umění, které bude navždy pevně spjato s kulturní památkou jako nová současná vrstva.

Úprava vnitrobloku v Manětúnské ulici v Plzni obdržela titul za nápaditý, jednoduchý a přitom funkční návrh kavárny doplněný o sportovní plochy. Návštěvnost místa dokazuje, že se jedná o skvělý a následováníhodný počín v revitalizaci panelových sídlišť.

Další oceněnou stavbou v Klatovech je Krám Bistro & Wine. Měšťanskému domu s renesančním jádrem byl zprovozněním kavárny vdechnut nový život a ze soutěže si odnesl Cenu poroty za kvalitní citlivou rekonstrukci v kombinaci s elegantním moderním interiérovým designem.

Klášteř Plasy se může pyšnit Cenou hejtmána Plzeňského kraje za obnovu opatské rezidence včetně zahrady a interiérů a zároveň Cenou veřejnosti. Stal se totiž i vítězem internetového hlasování.

Cena primátora města Plzně zaměřila do Západočeského muzea v Plzni. Odborná porota tu ocenila revitalizaci dvou propojených historických objektů Národopisného muzea Plzeňska v jejich exteriéru i interiéru.

V soutěži byla oceněna také kvalitní průmyslová architektura. Za realizaci brownfieldu a výstavbu architektonicky zajímavé a uživatelsky přívětivé výrobní haly Cenu Ministerstva průmyslu a obchodu ČR získal Urbanity Campus v průmyslové zóně Tachov.

Cenu si odnesla i stavba dopravní infrastruktury. Za modernizaci železniční tratě na jih od Plzně včetně technologicky obtížné výstavby zastávky Plzeň-Slovan s lávkou pro pěší získal Cenu SPS železniční uzel Lobzy-Koterov.

Odborná porota dále udělila tři čestná uznání. Dům přírody Brd ve Strašicích ocenila za komplexní a pečlivou rekonstrukci kulturní památky v srdci středních Brd, rodinný dům Pecihrádek za promyšlenou venkovní i vnitřní kompozici citlivě zapadající do kontextu krajiny a bránu do Borského parku v Plzni za architektonicky vkusné a účelné řešení veřejného prostoru, tvořící jeden z dílků atraktivní tváře celého města.

Zajímavé stavby stojí za vidění

Prohlédnout si kvalitní architekturu vždycky stojí za to. Svoji hodnotu totiž zdaleka nemá jen gotický kostel, rokokový zámek nebo secesní sokolovna. Dobré stavby vznikaly odnepaměti a vznikají

Revitalizovaná Divadelní ulice v Klatovech

Obnova opatské rezidence v Klášteře Plasy, nový návštěvnický okruh

Dům přírody Českého lesa v Klenčí pod Čerchovem

Novostavba kaple Panny Marie Bolestné u Hartmanic

i dnes. Které to jsou, napovídá právě Stavba roku Plzeňského kraje. Na internetové stránce www.mapastavbyrokupk.cz (dostanete se na ni načtením QR kódu) si můžete prohlédnout oceněné rekonstrukce, novostavby nebo i veřejná prostranství a naplánovat si k nim výlet, abyste vše mohli posoudit na vlastní oči.

V Klatovech se například můžete projít revitalizovanou Divadelní ulicí či obnovenými historickým parky, a to Mercadinovými a Vrchlického sady. Za pozornost určitě stojí nově rekonstruovaný pivovar v Domažlicích i nedaleká Lesovna Pivoň, Klostermannovo náměstí v Železné Rudě, Zbirožský dvůr, KINONEKINO v Plané, rekonstruovaný kostel sv. Vavřince v Úlicích či novostavba kaple Panny Marie Bolestné ve Vatěticích na Šumavě. A co říkáte na rekonstrukci Domu U Tří růží v Nepomuku nebo vodního hamru v Dobříví? V Plzni si nenechte ujít prohlídku Velké synagogy a Rabínského domu, procházku obnoveným Lobežským parkem ani posezení v rekonstruované kavárně Smetanka u parku Homolka.

Na webu najdete 154 oceněných Staveb roku Plzeňského kraje. Vídeja v detailu staveb vám pak pomohou si vybrat cíl výpravy. Dojedete k němu snadno: je tu totiž i adresa s GPS.

Národopisné muzeum na nám. Republiky v Plzni

CESTOVNÍ RUCH

Zámek Týnec, záchrana národní kulturní památky

Pivovar Domažlice, kulturní centrum

Firmy pomáhají krajině: Rozšíření pastevního areálu v přírodní rezervaci Janovský mokřad

Plzeňský kraj v rámci projektu Zdravá krajina zapojuje do problematiky ochrany životního prostředí i firmy, které na jeho území působí. Vytvořil proto ekoznačku „Zdravá krajina partner projektu“ právě pro ty firmy, které se chtějí podílet na environmentálních opatřeních v krajině. Součástí projektu se už staly první dvě velké společnosti: Plzeňská teplárenská, a.s. a IDEAL Automotive Bor, s.r.o.

Více pastvy a vody

Prvním projektem, který se podařilo zrealizovat ve spolupráci Plzeňského kraje a partnera IDEAL Automotive Bor, je nový pastevní areál pro exmoorské pony a pratury. Pastevní plocha se rozšířila o 4,6 ha. Nový pastevní areál navazuje na areál I. a II., kde se již několik let zvířata pasou. Nově tu také přibýlo čerpadlo ve vrtané studni, které je napojené na solární napáječku v pastvině. Vyřešit napájení bylo nutné vzhledem k čím dál sušším a horkým létům, kdy začíná zvířatům voda chybět. Na nových pastvinách se očekává zvýšení biodiverzity rostlinných společenstev a bezobratlých živočichů. Návštěvníci mohou život na pastvině sledovat z vyhlídky v její těsné blízkosti. Vidět tu mohou tři hřebce exmoorských ponny a osm praturů.

Do vybudování návštěvnické infrastruktury a managementu přírodní rezervace investuje Plzeňský kraj dlouhodobě a bez partnerské podpory od společnosti IDEAL Automotive Bor by nebylo možné v takto krátkém čase vybudovat třetí pastevní areál a zajistit stabilní zdroj napájení.

Velcí kopytníci rezervaci prospívají

Proč jsou tahle velká zvířata pro lokalitu přínosem? Spásají invazní třtinu křovištní, která tu utlačuje ostatní rostliny. Kromě toho jejich kopyta rozrušují půdu pastviny a může se tu tak uchytit a růst další vegetace. Současně se díky tomu zvýší pestrost hmyzu, který rozmanité druhy vegetace lákají.

Mezinárodní filmový festival pro děti a mladé publikum
International Film Festival for Children and Young Audience

JUNIOR FEST

8. – 13. 11. 2024

FILMOVÉ PROJEKCE, KTERÉ JINDE NEUVIDÍTE

RODINNÉ DNY S ČESKOU TELEVIZÍ / NOVÉ SOUTĚŽNÍ KATEGORIE

SKVĚLÉ WORKSHOPY / ÚČAST NA NATÁČENÍ / AUTOGRAMIÁDY

FILMOVÉ DELEGACE a mnohem více!

Kompletní program a rezervace od 16. 10. 2024

Sledujte MFF JUNIORFEST a www.juniorfest.cz

Děkujeme Plzeňskému kraji za výraznou podporu.

MFF Juniorfest   www.juniorfest.cz

Dobřany | Domažlice | Plzeň | Přeštice | Horšovský Týn | Klatovy

Hlavní partneři:

Ve spolupráci:

Hlavní mediální partner:

Mediální partneři:

Hlavní tiskový partner:

Za výrazné podpory:

